
Himlens Fugle og Markens Lilier

En prædiken af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Himlens Fugle og Markens Lilier	4
15. s.e. Trin.	4
Metadata om værket	4
Metadata om værket	4

Himlens Fugle og Markens Lilier

15. s.e. Trin.

Prædikedag 15. s.e. Trin.

Prædikedato 20. september 1925

Prædiketekst Matthæus 6,24-34

Prædiken ID P200925-01

Kilde KMF-nr. 14.20.12 (Mindeudgave Prædikener 38-41)

HIMLENS FUGLE OG MARKENS LILIER

Det er nu alligevel en Text som den i Dag, der gør, at Mennesker igennem Aartusinder atter og atter vender tilbage til Troen paa, at den Mand Jesus ikke tog bare fejl, naar han sagde, at han var mere end en almindelig Tømrer, sagde, at han var Gudens søn. For er det ikke saadan, at naar vi hører den Texts Ord, saa fyldes vi først af en varm Tryghed og Taknemmelighed; der har vi gaaet og pylret med alle vore Smaating og følt os triste i Sind og ikke vidst, hvorfor vi skulde leve, og hvad vilde Morgendagen bringe os, og det var da ogsaa usselt — — og saa lige med-et kommer det til os med den varmeste Forstaaelse og den rigeste Myndighed: “Aah, tag nu at lade være med alle de Bekymringer! hvad nytter de til? du skulde hellere ta’ og gaa dig en Tur: Hvis du har Sorg i Sinde, gik ud i Mark og Lund og lad de friske Vinde dig vifte karsk og sund.” —

Det kan virke saa mærkeligt paa os, naar der kommer et Menneske, der forstaar os og saa slaar os paa Skuldrene og siger: “Mand dig op, det skal nok gaa.” Selv om vor Stilling slet ikke bliver bedre af det, selv om han slet ikke kan give os noget godt Raad eller vise os nogen Udvej, saa kan et Forstaaelsens djærve Opmuntringsord kvikke os saadan op, at Livet faar et lysere Skær, at vi virkelig, imod al Fornuft og netop derfor saa ægte, faar en Tro paa, at det skubber sig nok. Hvor meget mere da, naar det er ham, der gør det — han, der gik midt i Nød og Elendighed, selv udgaaet fra et fattigt Hjem, han, der sandelig

tilfulde kendte til de Ting, der avler Bekymringer. — Ja, saadan gaar det os først over for hans Ord i Dag; men dernæst naar denne Stemning igen er ved at fortage sig, saadan som al Stemning (i Modsætning til Vilje) gør, kommer der en stor Utilfredshed og Kritik med alt det, han her har sagt.

For hvad er det, han siger? Saalænge vi kun lagde Mærke til Tonefaldet, var det godt nok, mere end godt nok. Men naar vi tænker over Ordene? Vi skal lære af Fugle og Lilier — hvordan kan vi Mennesker det? Vi er jo engang ikke Fugle og Lilier — der stilles helt andre Krav til os. Det er vel lige saa urimeligt, som om man vilde forlange, at Lilier og Fugle skulde lære af os? Og hvad er det saa, han vil, vi skal lære? Hvad gør Lilierne? Ingenting. De bliver klædt paa uden saa meget som at række Armene frem; for de har ingen Arme. Er det da Meningen, at vi skal lægge Hænderne i Skødet, og saa skal Gud nok sørge for Resten? Jo, det var en køn Lære. Og hvad er det, han siger om Fuglene under Himlen? At de saar ikke, de høster ikke, de sanker ikke i Lade? Saa? Ikke det? Æstetiske Naturer, der gerne vil gøre Jesus til Skønhedselsker, bruger gerne dette Sted til at fastslaa hans Natursans. Jovisst, det eneste Sted, hvor han omtaler Naturen, viser det sig, at han kender slet ikke noget til den; for det, han siger her, er da helt galt. Jo, Fuglene de saar netop, og de høster, og de sanker i Lade. Paa deres Maner. Der er vel intet levende Væsen her paa Jorden, der maa arbejde for Føden som en Svale.

Saadan tager Overvejelsen al vor oprindelige og friske Førstehaandsglæde; og endnu mere modløse giver vi os Bekymringerne i Vold. Altsaa: færdig med Jesus. Men nej. Jesus Kristus er ikke til at blive færdig med; hvergang man vender sig fra ham og begynder at gaa bort, kan man ikke bare sig for at dreje Hovedet og se paa ham blot endnu engang. Og saa maa man atter tilbage.

Der gaar nu jeg hen over Kirkestien paa Vej til Kirke og skal prædike for jer om alt dette; og jeg har fundet disse Tanker, og andet har jeg ikke, og hvad er det at byde en troende Menighed. Jeg ved godt, at der er nogen, der siger, at naar man kommer til Jesus, skal man slippe alt sit eget, opgive sine egne Tanker og tro hans Ord. Men det vil jeg ikke — jeg vil komme til ham, som jeg er — komme med alt mit; skal jeg komme til ham med min Beundring og Kærlighed, vil jeg ogsaa komme til ham med mine Indvendinger og Kritik; ellers maa jeg blot gøre Vold paa mig selv, og saa bliver det hele uægte. Det skal I ogsaa. I skal ikke være bange for at modsige Jesus; gør I det ærligt, skal han nok faa Ret til sidst, og det gælder det om — han bryder sig ikke om Jasigere.

Altsaa, jeg gaar ad Kirkestien i disse Bekymringer; foran mig slaar en Svale sine Sving; den gaar mig lige ind paa Livet i de dristigste Buer. "Hvor nær tør du komme?" spørger jeg. "Saa vidt, saa vidt," svarer den mig. Og atter snor den sig om mig og kvidrer i Kaadhed. Midt i den vilde og anspændende Kamp for Livet har den sit Humør, sin Livfuldhed, Tid til en Spøg, en unyttig Dans, en udbytteløs Vise — Fuglen, mindre værd end jeg — for det er den, det regner jeg den for, hvor mange der end siger, at vi allesammen er Dyr og ikke andet, og Livet ender med Døden — jeg er mere værd end Fuglen — men Fuglen, mindre værd end jeg, har noget at lære mig — der er noget, hvori jeg staar tilbage for den. Det er den glade Given sig Livet i Vold — det er Troen paa Gud. Thi Troen paa Gud, det er Evnen til at leve.

Vi taler om Guds Velsignelse — hvad er det? Det er det, at Livet lykkes — det lykkes for Lilien og Svalen, hvor det mislykkes for saa mangt et Menneske.

Troen paa Gud, det er Ubevidsthedens Almagt. Jeg faar en Opgave og kaster mig sejrssikker ind i den, det er Troen. Jeg saar og høster og sanker i Lade, gør det, fordi Livet er over mig, og det er min Glæde at følge Livets Krav — men da saar og høster og sanker jeg i Lade paa Fuglemaner — thi Fuglene gør det ikke, ikke paa Menneskemaner. De bruger alle de Evner, Gud har givet dem, og det er Lønningen for deres Arbejde. Og Planten gror — spørg den, hvorfor den gør det — den svarer ved at gro videre, gror blot, gror, fordi det er Guds Vilje. Basta.

Og saa vælder det ind over mig med Forstaaelsens Straaleklarhed over Jesu Ord i Dag. Det var det Sind, han ønskede mig — den ubevidste Handlens Sind, Fuglens, Plantens Sind. At ville bruge alle Kræfter i Kampen for at gøre det gode — hvorfor netop det gode? fordi det er Guds Vilje. Basta. Sætte Livet ind for at vinde Livet: Og sætter I ikke Livet paa Spil, da aldrig Livet I vinde vil — gøre min Pligt, min Gerning, uden Overvejelser, uden Skrupler, uden Tvivl og Bekymringer, søge først Guds Rige; thi det at søge det er jo at faa alle "disse Ting".

Men midt i min Glæde over at have grebet min Frelsers Ord kommer Indvendingerne igen og slukker Lyset. Hvordan faar du dette Sind — *du* Fuglens og Liliens Sind! aldrig. Da siger jeg: Jo, jeg har det i Dag — i Dag ser jeg fortrøstningsfuldt frem til min Gerning — nuvel, vil min Stemning skifte til i Morgen — nu, jeg vil følge hans fornuftige og verdsligt kloge Raad — jeg vil lade hver Dag have nok i sin Plage. Med Blomsterlyst og Fuglesind vil jeg gribe Nuets Glæde, hengive mig i Lykken i Dag, favne ham i Ordet, jeg fandt Mening i, og juble: jeg har dig, jeg slipper dig ej.